

[Justitsministeren.]

have fremsat Lovforslaget tidligere, men Forholdet er det, at der ved Forarbejderne har været en vis Sammenhæng mellem denne Lov og den store Lov om Erstatning til de Borgere, der er blevet ramt af Internering og andre Ulykker under den tyske Besættelse.

Det er en af Forklaringerne paa, at Lovforslaget først kommer nu. En anden Ting er, at det ogsaa har voldt sine Vanskeligheder at klare de Forhold op, som danner Lovforslagets Baggrund.

Ogsaa det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard var inde paa Spørgsmaalet, om Afgrænsningen efter Forslagets § 1 er rigtig, og om Erstatningernes Størrelse er for smaalig ansat. Ja, jeg ved ikke, det kan man tale om i Udvalget, men som jeg sagde før, er der egentlig ingen anden Grænse for den Erstatning, der kan gives, end den, at ethvert Tab, som kan oplyses, kan kræves erstattet. Begrænsningen i § 2 gælder, som jeg før sagde, ikke andet end Erstatning for Lidelse og Tort, ikke Erstatning for Formueskade.

Det ærede Medlem Hr. Svend Nielsen og det ærede Medlem Hr. Stærmosen gjorde ogsaa Bemærkninger, som jeg dog ikke tror behøver give mig Anledning til at sige noget nu.

Endelig gjorde det ærede Medlem Hr. Oluf Pedersen nogle Bemærkninger, hvortil jeg kun kan sige, at det trods al Umage undertiden er mig vanskeligt at komme rigtig paa Bølgelængde med det ærede Medlem. Forholdet er det, at dette Forslag ikke gaar ud paa at legalisere visse Interneringer. Jeg forstaar derfor ikke Sammenligningen med det Forslag i sin Tid, som handlede om Kommunisternes Internering. Lovforslaget gaar ikke ud paa at skaffe Mulighed for fortsat at holde Mennesker indespærret, det gaar ud paa at give Erstatning til dem, der uberettiget er blevet indespærret. At Indespærringen har været uberettiget, betyder, som det staar i § 1, at den ikke kan begrundes med de Forhold, som gør Indespærring naturlig, men jeg forstaar slet ikke Tanken om, at denne Indespærring skulde have nogen forudgaaende lovlig Baggrund, nogen lovlig Hjemmel. Jeg kan ikke begribe det. Jeg ved ikke, hvordan det skulde have været muligt, saa længe Tyskerne var her i Landet, at skaffe Lovhjemmel for at internere deres Medløbere, og jeg tror, at alle var enige om, at Iværksættelsen af Interneringen var nødvendig i Overgangstiden fra Krig til Efterkrig.

Korsgaard: Det er jo oplyst, at 7 000 er frigivet, men det er ligeledes oplyst, at kun 300 kan tilkomme Erstatning. Dette betyder, at mange ikke kan faa Erstatning, at de moralsk er dømt trods Frigivelsen, og det er det moralske i dette Forhold, der for mig er alt afgørende. De Smaabeløb, som der i hvert Fald set fra nogenlunde velhavende Menneskers Synspunkt er Tale om her, er over for det moralske en fuldkommen ligegyldig Faktor. Jeg har ikke paa noget Tidspunkt af mit Liv været Nazist, men det er jo en Kendsgerning, at der i hvert Fald er nogle, som har været det, og det er vel ogsaa en Kendsgerning, at nogle har været det af inderlig Overbevisning om, at denne Statsform var den bedste for Landet. Naar man fuldkommen udelukker enhver tilhørende dette Parti fra at kunne faa Erstatning og i Virkeligheden dømmer ham som en Mand, der har fortjent at blive sat fast og blive udsat for den Behandling, som ikke faa af de arresterede blev, synes jeg, at man afskærer sig fra at hævde, at man lever i et Land, hvor man frit kan tænke, tro og tale; man dømmer uden Hensyn til de paagældendes Handlinger, men alene, fordi de har været af den Tro, at det og det System nu engang tjente det Samfund bedst, hvori de levede. Jeg har en Del Forbindelse med Fængselskredse, og jeg har ladet mig sige, at man har Tilfælde, hvor Nazister, som har udmeldt sig af Partiet den 9. April, er blevet betragtet som havende Ret til Erstatning. Det synes mig saare rigtigt. Men det synes mig ogsaa rigtigt, at Nazister, som har meldt sig ud af Partiet paa et nogenlunde tidligt Tidspunkt af Krigen, ikke kan og ikke bør dømmes. Men jeg mener, som sagt, at de faktisk dømmes, naar man uden videre siger, at de ikke kan faa Erstatning.

Det er disse Betragtninger jeg har ønsket at fremsætte. Det drejer sig i Virkeligheden her om Menneskeskæbner, og jeg kender ogsaa — mest af Omtale — Tilfælde, hvor de paagældende efter deres inderligste Overbevisning ikke paa noget Punkt har gjort noget, som kunde skade det danske Samfund, men de dømmes lige godt, saa vidt jeg kan bedømme det, efter dette Lovforslag til at tilhøre en Pariaklasse her i Landet, og det synes jeg man skal være forsigtig med.

Bundvad: Jeg takker den højtærede Minister for det Svar, jeg fik paa de rejste Spørgsmaal; jeg skal tillade mig i Udvalget at komme tilbage til et Par Stykker af dem. Naar jeg igen har bedt om Ordet, er